

חיוב בהיטל בגין העסקת עובדים זרים - גם כאשר הם נחשבים ל"תושב ישראל" על פי פקודת מס הכנסה

אוגוסט 2015
חוזר מקצועי מספר 62/15

ברצוננו לעדכןכם בפסיקת בית המשפט העליון¹ המאשרת את פסק דינו של בית המשפט המחוזי², שקבע כי מעסיקם של עובדים זרים, המחויב בתשלום היטל בגין העסקת עובדים זרים מכוח חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (להלן "חוק ההיטל")³ - חייב בכך גם אם מרכז חייו של העובד הזר בישראל, ושהותו בארץ הינה מעל ל-183 יום.

להלן עיקרי פסק הדין:

מר רצון העסיק עובדים זרים, ששהו בישראל, מעל ל-183 יום בכל שנת מס.

מר רצון ערער לבית המשפט המחוזי על חיובו בתשלום ההיטל, בטענה שעובדיו נחשבים לתושבי ישראל, היות ולפי פקודת מס הכנסה המבחן לקביעת מעמדו של אדם כ"תושב ישראל" הינו האם "מרכז חייו" בישראל (בכלל זה יש לבחון, בין השאר, מקום ביתו הקבוע, מקום מגוריו וכדומה). כמו כן, יחיד ייחשב כתושב ישראל אם שהה בישראל מעל 183 יום בשנה.

לטענת פקיד השומה עובד זר, המועסק בישראל מכוח חוק עובדים זרים ומקבל היתר לשהייה מוגבלת בישראל על פי חוק הכניסה לישראל, מטיבו ומטבעו, איננו תושב, ולכן על מי שמעסיקו חלה חובת תשלום ההיטל.

בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של מר רצון, בקבעו כי לפי חוק ההיטל, יש לפרש את המונח "עובד זר" בהתאם לחוק עובדים זרים⁴ (ולא לפי פקודת מס הכנסה) - כאשר לפי חוק זה עובד זר אינו יכול להיחשב כתושב ישראל.

בית המשפט העליון הדגיש, כי בחוק ההיטל נקבע, כי המונח "עובד זר" יפורש בהתאם לחוק עובדים זרים. כמו כן, בחוק ההיטל נקבע, כי מונחים יפורשו לפי פקודת מס הכנסה, אך זאת "אלא אם נאמר במפורש אחרת", ובענייננו כאמור נאמר במפורש אחרת. אין אפוא רלבנטיות לענייננו להוראות הפקודה, במיוחד בשים לב לכך שכידוע משמעותו של מונח - לרבות של המונח "תושב ישראל" - יכולה להיות שונה בחוקים שונים, בהתאם להקשרו של המונח ובהתאם לתכליותיו.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לר"ח יוסי שלם, בטלפון: 03-6382845
yosys@mbtcpa.co.il

¹ עא (עליון) 7553/14 רצון עמוס ואח' נגד מס הכנסה - פקיד שומה.

² ע"מ (מחוזי מרכז) 37101-10-11 רצון נ' פקיד שומה.

³ חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), תשס"ג-2003.

⁴ חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), תשנ"א-1991.